

„STĄD JESTEM, STĄD POCHODZĘ...”

Libusza moja wieś.

PRZYSŁOWIA , LUDOWE MĄDROŚCI NA KAŻDĄ OKAZJĘ

Przysłowia to krótkie zdania, utrwalone w tradycji ustnej, które zawierają ważną myśl, zasadę, najczęściej przestrożę lub wskazówkę. Przysłowia są ważnym elementem kultury, zwłaszcza ludowej. Przekazują mądrości często w sposób dosadny, ostry lub humorystyczny.

Często ktoś bliski, starszy z rodziny wyciąga jak „z rękawa” stosowne powiedzenie gdy zrobimy coś źle, lub spotka nas jakaś przykrość. Starsi ludzie lubią odwoływać się do tych starych mądrości ludowych, które nadal są wielką skarbnicą wiedzy o życiu.

Dawniej, kiedy Wasze babcie i prababcie były młodymi gospodyniami dostawały w wianie, lub same sobie haftowały makatki, które wieszaly na widocznym miejscu w kuchni.

Mądrości ze starych, kuchennych makatek przypomnieli sobie dla was: **Pani Alicja Gazda – Babcia Uli Gazdy z III a oraz Państwo Janina i Henryk Karp-Babcia i Dziadzio Natalki Furmanek z II b.**

Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.

Jaki pan, taki kram.

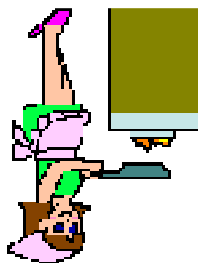
Gość w dom Bóg w dom.

Kto z Bogiem, Bóg z nim.

Gruchają jak dwa gołąbki.

Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe.

Czym chata bogata, tym rada.

CHLEB

PRZYSŁOWIA NA RÓŻNE OKAZJE

Kawałek chleba nie spadnie z nieba.

Jaki chleb, taka skórka, jaka matka, taka córka.

Kto chleb ze sobą nosi o niego nie prosi.

Głodnemu chleb na myśli.

Do soli i chleba gości potrzeba.

Od chleba aż do nieba wszystko pracą zdobyć trzeba.

Gdy kromka chleba spadnie – podnieś i ucałuj ładnie.

Chleb pracą zdobyty smaczny i syty.

Kto pracuje, temu chleb smakuje.

Jeszcze musisz zjeść sporo chleba...

Nie samym chlebem człowiek żyje.

Żyje o chlebie i wodzie.

CZAS

Strata czasu największą jest stratą.

Kto ma czas, a czasu czeka, czas traci.

Czas utracony nigdy nie wróci.

Nie marnuj czasu dla próżnego hałasu.

Do wszystkiego czasu trzeba.

Czas ucieka, śmierć goni a wieczność czeka.

Czas płynie, a my z nim do kresu.

Czas – doktor najpewniejszy.

Nie ma czas w głowę się podrapać.

Do czasu dzban wodę nosi.

Czas to pieniądz.

Zleci czas jak biczem trzaśł.

Skończyły się dobre czasy.

Przyszedeł i na niego czas.

Czekającemu czas najdłuższy.

Czas wszystko zwycięży.

Czas swoje robi.

Korzystaj z czasu póki czas.

DZIECI

*Dzieci są skrzydłami człowieka.
Dzieci są mostem do nieba.
Aby być wielkim, kiedyś trzeba być małym.
Kiedy dziecko upada, Bóg ręce podkłada.
Chciecie mieć wdzięczne dzieci, bądźcie wdzięcznymi dziećmi.
Małe dzieci nie dają spać, duże dzieci nie dają żyć.
Dobre dziecko słowem ukarzesz, złemu i kij nie pomoże.
Dzieci i ryby głosu nie mają.
Bodajbyś cudze dzieci uczył.
Kto nie słucha ojca, matki, ten słucha psiej skóry.*

MĄDROŚĆ

*Każdy jest mądry dla siebie.
Bóg sprzedaje mądrość za pracę i cierpienie.
Mądrej głowie dość dwie słowie
Lepiej z mądrym zgubić niż z głupim znaleźć.
Mądrzego nie trzeba wiele uczyć.
Mądry wie, co mówi, głupi mówi, co wie.
Mądry Polak po szkodzie.
Cokolwiek czynisz, mądrze czyn, a patrzaj
końca.
Mądrość największa każdego – znać siebie
samego.*

NAUKA

*Na naukę nigdy nie jest za późno.
Nauka nie poszła w las.
Czego Jaś się nie nauczył, Jan nie będzie umiał.
Nauka - to potęgi klucz.
Nauki korzenie są gorzkie, ale owoce smaczne.
Bieda rozumu nauczy.
Nauka zawsze z latami przychodzi.
Nawet mistrzowi nie zaszkodzi nauka.
Kto się nie nauczył czego, nie może uczyć drugiego.*

SZKOŁA

*Choćby cię smażono w smole, nie mów
co się dzieje w szkole.
Paluszek i główka to szkolna
Szkoła każdemu otwarta.*

PRACA

*Bez pracy nie ma kołaczy.
Praca ludzi wzbogaca.
Jaka praca, taka płaca.*

*Pracowitemu żaden dzień nie jest za długi.
Cierpliwością i pracą ludzie się bogacą.
Pilnuj pracy, strzeż pieniędzy, a unikniesz biedy, nędzy.
Gdzie się z chęcią zejdzie praca, tam się hojnie trud opłaca.*

PRAWDA

*W prawdzie nie ma oszustwa.
Prawda w oczy kole.
Prawdą najdalej zajdziesz.
W każdej bajce jest trochę prawdy.
Najgorsza prawda jest lepsza od niepewności.
Nie wszystko prawda, co ludzie mówią.
Prawda jak oliwa zawsze na wierzch wypływa.
Znać prawdę – boska rzecz, a ludzka jej szukać.
Chcesz się dowiedzieć prawdy o sobie, pokłóć się z przyjacielem.*

OSZCZĘDNOŚĆ

*Ziarnko do ziarnka, a zbierze się miarka.
Oszczędnością i pracą ludzie się bogacą
Kto za młodu oszczędza, ten na starość nie wie, co to nędza.*

Na podstawie „Mała księga przysłów” Stanisław a Nycza
oraz w spomnień Babć i Dziadków uczniów
należących do Koła Artystycznego klas I –III
zebrała Maria Świerz

